

ÚJ ÉLET

ur
Budapest V.
Vécsey u. 7.

A MAGYAR ZSIDÓSÁG LAPJA

IV. ÉVFOLYAM, 42. SZÁM.

MEGJELENIK
MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

1948 OKTÓBER 14.
5709 TISRI 11.

Az írástudó felelőssége

Nagyonfontosságú anketát zajlott le vasárnap délelőtt a Pesti Izraelita Hitközség előljárásági termében. A magyar zsidóság szellemi életének színe-jawa jelent meg, hogy a kulturális ügyosztály és az annak égisze alatt működő kulturális bizottság meghívására kifejtse a zsidóság kulturális szükségleteivel és azok megfelelő kielégítésével kapcsolatos nézeteit.

Sokan beszéltek. Sok szempontból világították meg a kérdéseket. Az anketát tehát hasznos volt. A zsidóság szellemi emberei, a zsidó értelmiség vezetői megértették „az írástudók felelősségét” és hajlandónak mutatkoztak vállalni a rájuk háruló felelősségből következő kulturális kötelességet.

Nagyon megkönnyítette az anketát eredményességét, hogy Stöckler Lajos elnök néhány alapvető elv tisztázását, néhány ideológiai tényező előrebocsátását sürgette. Az eszmefuttató felszólalás nyomán kiderült, hogy a zsidóság kulturális életének legkülönbözőbb irányzatokhoz tartozó képviselői teljesen azonos felfogást hirdetnek az alapvető problémák síkján.

Mindenki egyetértett abban, hogy a magyar zsidóság kulturális életé nem lehet izolált kulturális élet. Csak olyan kulturális életnek van jogosultsága, amely a zsidó kultúra külön szolgálatával is előmozdítja a magyar népi demokrácia kulturális életét.

Mindenki egyetértett abban, hogy a magyar zsidóság kulturális életé csupán az esetben lehet hasznos, ha bekapcsolódik az általános emberi habakdába és sohasem feledkezik meg arról,

hogy a zsidó kultúra szerves része az egyetemes emberi kultúrának.

Mindenki egyetértett abban, hogy nincs jogosultsága semmilyen exkluzív kulturálmegmozdulásnak és csak abban az esetben szabad zsidó kulturális célokra jelentős összegeket fordítani, ha sikerül a kulturális eljutatni a legszélesebb körökbe. Nincs értelme az olyan zsidó kulturális életnek, amelynek — hogy ki ragadjunk egy példát — csupán annyi vonzereje van, hogy „meglekedő nénikékkel” népesítse be a szabadegyletemi előadások egyikét-másikát. (Szerencsére nem a zsidó kulturális felvevőképességében van a hiba, hanem kizárólag a zsidó kulturális szervezésében és propagálásában. Szilárd az a meggyőződésünk, hogy a kellően organizált és kellően propagált zsidó kulturális rendezvényeknek megfelelő közönségük lesz. Örvendetes jelene volt az anketának az óbudai hitközség főtitkárának ama bejelentése, hogy az óbudai zsidóság szeretettel várja az előadókat és az óbudai kulturális teremtésükéig megtekinthető, ha a magyar zsidóság szellemi életének vezetői megértik az óbudai zsidóságot.)

A modern tömegszervezés tapasztalatai azt kívánják, hogy a nagyobb mozgalmakat egyszerre centralizálják és decentralizálják. Mit jelent ez a zsidó tömegkultúra síkján? Azt jelenti, hogy központi ellenőrzés alá kell helyezni és központilag egybe kell hangolni a különböző zsidó kulturális és kulturális életé időpontját és műsorát. De ugyanakkor gondoskodni kell arról, hogy ne csak ebben,

Árjásitók egyesülete

Irta: Sós Endre

Osztirák vendégeim, voltak a napokban. Előrebocsátom: nem zsidók. Bécsi szakszervezeti vezetők. Sokat diskuráltunk. Helyzetképet adtunk egymásnak. Én beszámoltam a magyar népi demokrácia eredményeiről, a munkaversejéről, az életszínvonal javulásáról, a Magyar Dolgozók Pártja eredeti jellegének nyomatékosabb kihangsúlyozásáról és a közlekedő szakszervezeti kongresszus feladatairól. Ők a mai Ausztriáról beszéltek: a munkások nyomorúságáról, a kommunizmus bérküldeimről, a szociáldemokraták megalkuvásáról és a reakció egyre szemérmelenebb jelentkezéséről.

Én nem hoztam szóba a kétségtelenül fel-felbukkanó magyarországi antiszemitizmus tüneteit. Elvégre a népi demokrácia kormánya és ha-

tóságai élesen elítélik a fasiszták és szomorú maradványait. Az új Magyarország irányítói szembeszállnak az antiszemitizmussal, amelyet csupán a reakció ügynökei élesztgetnek. Hozzátehetjük, hogy — végeredményben nem túlnagy hatással... Ismétlem: én kerültem az úgynevezett „zsidókérdés” megemlézését. De osztirák vendégeim egyszer csak előhozakodtak vele. Egyik is, másik is mondtott valamit az ausztriai helyzet ilyen vonatkozásairól. A bécsi szakszervezeti vezetők körülbelül ezt a képet adták:

— Ausztriában, sajnos, a fasiszták nyugodtan grasszálhatnak minden fórumon. Egymásután alakulnak meg a kifejezetten náci-szellemű egyesületek. Nemrégiben engedélyezték az Árjásitók Egyesületét.

vagy abban a központi terem-ben, hanem a perifériákon, a körzetekben, az ifjúsági otthonokban és mindenütt, ahol lehet, rendezzenek zsidó kulturális esteket és kulturális életéket. Nem szabad kihagyni Angyalföldet, Zuglót, Kőbányát, Óbudát sem. A fővárosi zsidóság kulturális sugározójának ki a pesti hitközség területéről a testvérhitközségek területére is. Igen helyes volt az a megállapítás, hogy a zsidó szellemi emberek vegyék ki a területüket, ha nemcsak a Goldmark-teremben hirdethetik a tudást, hanem elneheznek a perifériák kulturális szomszédjai köré. A szellemi emberek és a kisemberek találkozásából

nem csupán a dolgozó rétegek színvonalának emelkedése teremthet meg, hanem az impulzusok adódhatnak az értelmiség számára. Valószínűleg az volt a hiba eddig is, hogy a komoly nívójú előadásokat túlnyomórészt a központban tartották és a perifériáknak csak másodrendű kulturális rendezvények jutottak.

És ha már ezekről beszélünk, szót kell tennünk, hogy nem szabad ötödrangú kabaréirodára szilveszteni és ezzel diszkreditálni az egyes intézmények munkáját és életét, mint az egyes intézmények ilyen leltár-ismerteténi összehajtott kulturális műsorainak következményei az egész zsidó kulturális élet megérzi.

Ára 1.40 forint

nek a működését is. Annak rendje és módja szerint jóváhagyták a Verein der Ariseure elnökségét... Ugye, hiteleskedve nézünk? Olvassa el a Mitteilungsblatt des Verbandes Österreichischer KZ-ler und Politisch Verfolgter új számának Recht und Demokratie in Österreich című cikkét! Erről szól... De találhat sok hasonló címszavakat az Osztrák Koncentrációs táborosok és Politikai Üldözöttek Közlönyében. Például: a Bemerkungen am Rande feliratu glossza-rovat közli, hogy megalakult a Schutzverband Rückstellung-Betroffener. Vagyis: védelmi testületbe tömörültek mindazok, akiknek vissza kell adni — jobban mondva: vissza kellene adni — a náciizmus idején el tulajdonított holmikat... A Schutzverband elnöke azzal kezdte programbeszédét: „Most már megalakítottuk ezt a testületet, mert más szelek fújnak...”

A „más szelek” néhány jelenségéről is beszámoltak az osztrák szakszervezeti delegáltak. Ime, néhány ilyen jelenség:

— Pauline Lauritsch szabónő a náci által meggyilkolt koncentrációs táborok sírjainak egy csoportjára mutatva, így szól: „Aki itt fekszenek, mind gonoszok.” Az elsőfokú bíróság négy hónapi fogságra ítélte. A felsőbb bíróság megsemmisítette ezt az ítéletet. A náciüldözökből meghagyott bírák úgy vélték: „Ez a kijelentés nem tekinthető igazgatásnak, hanem csupán véleménynyilvánítás volt. A véleménynyilvánítás pedig akkor sem büntethető, ha visszatekintést szül bizonyos rétegekben.” Ausztriában tehát szabadon lehet gyalázni a fasizmus áldozatát... Más, nap-nap után kidobálják lakásaikból a legkittűnőbb szabadságharcosokat, az ellenállási mozgalom hőseit, meggyilkolt zsidó családok egyetlen életbenmaradt tagját, hogy bírói ítélettel visszahelyezék a csak most hazamerészkedő náciakat... Örültek, elotársak, hogy népi demokráciában élhettek... Sokat mesélnek majd otthon a magyar népi demokráciáról.

Ugy érzem, hogy egyetlen sorral sem szabad megtoldanom a bécsi szakszervezeti vezetők mondanivalóját. Amit előadtak, az önmagáért beszél.

Alakítások

modell után olcsó árban
FRIEDMANN-KALAP
Király-utca 10

KATONA JÓZSEF:

Sátor és ünnepi csokor

„Sátrakban lakjatok hét napon át; mindenki, aki bennszülött Izraelben, lakjék sátrakban. Azért, hogy tudják nemzedékeitek, hogy sátrakban lakattam Izrael fiait, midőn kivezettem őket Egyiptom országából.” — Így rendel el a Szentírás a sátrak ünnepének törvényét s ezzel az ünnep történelmi jellegét adja meg. Tisri 15-ik napjától ünnepeljük — Tóránk megtagyása szerint — mint „a betakarítás ünnepét, amikor távozik az év, midőn begyűjtödted termésedet a mezőről.”

Negyven évig vándorolt Izrael a pusztában és amiképpen a sátor óvta meg a sivatag viszonyosságaitól — úgy őrzi az Isten is népét történelmi útján. A lenge sátor, amelynek falain állj a szél s tetőzelen át látjuk az égen ragyogó csillagokat, visszaidézi nekünk őseink életét, a zsidó ősműt minden emlékét, szépségét és szenvedését — egyben azonban ébren tartja bennünk a hitet, hogy felettünk van Isten örökké tartó őrkdőse s nem hagy el minket soha.

A sátor oldalfalai nem lehetnek begyökerezve, a talajhoz nőve: ezzel azt jelképezik, hogy a zsidó sors sok szakadást, meglőrést hoz a zsidó életben, mégis a sátor jobban ellenáll a viharoknak, a természet zúgó erőinek, mint a kőházak, amelyeket sokszor elsöpör a lét zúgó orkánja. A sátor magassága is meg van határozva, kissé meghajolva megyünk a sátorba, ez azt jelenti: emell fővel, egyenességben járhatunk az életben, de amikor a sátorban Isten szelleme elé állunk, akkor meghajolunk az ő gondviselő hatalma előtt. A sátor építését évről-évre újra kell kezdeni, nem lehet kész sátot felhasználni, ezzel azt jelképezik, hogy a zsidó életet is a jövődől hittel és akaratával mindig újra meg újra előlről kezdjük építeni, valakányszor lerombolja azt a történelem megpróbáltatása, vagy az élet mostohasága.

A sátrak ünnepének másik

jelképe, az ünnepi csokor. E szavakkal szól róla a Tóra: „Az ünnep első napjától fogva vegyétek a cédrusfának gyümölcsét, pálmaleveleket, a mirtusfa gallyait és fűzfágakat, hogy örvendhesetek Istenetek előtt.”

A négy növényfajta díszíti ünnepi sátrainkat és így az ünnep természeti jelentőségét domborítja ki. A Biblia többször röviden e napokat „örömmünk idejének” is nevezi, mert valójában ezeknek öröme az egész évi munkának gyümölcsét, termését hozza meg Izraelnek s azért méltó, hogy ezzel a névvel illessük.

A zsidó egység és összetartás jelképe is a négy növény: amiképpen a négy különböző természetű növény egymást egészíti ki és össze van fűzve, úgy Izrael is egységben, összhangba olvadva szolgálja Istenét s az utódok is összekapcsolódnak az ősekkel, Izrael örök eszméinek szolgálataiban.

Könyörögve lengetjük az ünnepi csokrot és ég felé emeljük. A délelőtti istentiszteleten körmenetet tartunk, kinyitjuk a frigyszekrényt, egy Tórát kiemelünk és kezünkben ünnepi csokorral körüljárjuk a tóraolvasó emelvényt.

A templom ünnepi fényét, örömet magunkkal vesszük sátrainkba, ahová meghívjuk magunkhoz az „égi vendégeket”, így szólva hozzájuk: „Kérlek, Ábrahám, égi vendég, jöjj el hozzánk és hozd el magaddal a többieket is: Izákok, meg Jákobot, Józsefet, Mózes, Áront és Dávidot...”

Megindult a közvetlen táviróforgalom Magyarország és Izrael állama között

A Postai Rendeleték Tára október 9-i számában közli a kereskedelmi miniszter rendeletét a Magyarország és Izrael állama között megnyitott táviróforgalomról.

Szekely Emil ékszerész 26

Brilláns, ékszer, arany, ezüst, órák, ves, esernyő és más.

Rehabilitálta a Petőfi Társaság Palágyi Lajost

A Petőfi Társaság vasárnap délelőtti ülésén tiszteletos körülmények között rehabilitálta Palágyi Lajost, az országos hírlap szocialista költőt, akit 1921-ben Herczeg Ferenc és Pekár Gyula határozott kivánságára kizártak a Petőfi Társaság-ból. Ennek a határozatnak volt a következménye, hogy megvonultak a nyugdíj nemcsak Palágyi Lajostól, hanem halála után, a felesége részéről is, csak kegydíjat szavaztak meg. Most, hogy a rehabilitáció megtörtént, Palágyi Lajos özvegye nyugdíját is fog kapni.

Gyászistentisztelet a Cservenkán kivégzett mártírok emlékére

Október 7-én, délután gyászistentisztelet keretében emlékezett meg Budapest zsidósága a Dohány-utcai templomban arról a kétezer zsidó mártírról, akit Cservenka körzetében a magyar keret a német SS-ekkel együttműködve kiirtott. Ábrahámson Manó főkéntor meghaltó gyászéneke után dr. Katona József mondott nagyhalású gyászbeszédet. A közönség emlékeztetése idézte azokat a szenvedéseket, amelyekben a hori munkaszolgálatosok keresztül mentek. Dr. Katona József beszéde után Ábrahámson Manó emlékeztetése az El molé rahami-mol, dr. Katona József imát, majd Kaddist mondott a frigszekrény előtt, amely után Olénu következett s a Fénarváz azon növényekéi, akiknek édesapja Cservenkán pusztult el, elmondották a Kaddist. A meghaltó gyászünnepe s a Halka emlékeztetése ért véget.

KONGR. IZR. HITKÖZSÉG BÉKÉSCSABA

Pályázati hirdetmény

A békesabai kongr. izr. hitközség kántori és hitközségi adóbeszédére

névazonos hirdet. Pályázniak kellőmes hangszed rendeltető 45 éven aluli magyar állampolgárokat.

További feltételek és fizetés szemlével megbeszélés tárgyát képezi.

Ütőhelyed csak meghívottak tértúnik. Pályázati kérvények Békesabán, Csaba-u. 3. sz. titkárság helyén a hirdetőbe.

Gerő László kertész

mikéfé volt növényeké, ősi sárkúltetést vállal. Virágárusítás a rákoskeresztúri temető előtti virágüzletében. Kéri a kedves hit-testvérek pártfogását.

Szombatartó óráknyelést

olcsón vállal. Thököly-ut 11., sz. 11. emelet 9.

1/29

OPTIMISTÁK Faragó, Lénárd, Bondy, Ötvös
OPTIMISTÁK az újszerű kabaré,
OPTIMISTÁK a legnagyobb siker,
OPTIMISTÁK József Nádor-tér 1.
OPTIMISTÁK telefonja 188—753.

Amszterdam és a zsidó sors

Írta: dr. HERSKOVITS FABIÁN

Nagyon fontos, talán történelmi jelentőségű konferenciának volt színhelye az elmúlt hetekben Amszterdam. Elsősorban gyűltek össze a világ minden részéről nagyszámban a protestáns egyházak képviselői, közös állásfoglalásra. A Világkonferencia szétágazó és nemzetközi jellegű tárgyalásai közepette is időt szakított magának arra, hogy a zsidókérdéssel is foglalkozzék. Evvel kapcsolatos tárgyalási eredményeképpen az egyházakhoz intézett nagyszabású üzenetében fogalmazta meg állásfoglalását. Ha az egyházak kijelentései a zsidósággal kapcsolatban csupán ideológiai, elvont jellegűek lennének, szó nélkül és tisztelettel vennénk tudomásul az amszterdami Világkonferencia zsidó kérdésről szóló üzenetét éppen úgy, mint minden egyéb jellegű megnyilatkozását. A valóság azonban az, hogy az egyházak állásfoglalásának pozitív, vagy negatív jellegétől zsidó emberek százazreinek és millióinak sorsa, élete vagy pusztulása, jóléte vagy tragédiája függ. Éppen ezért kénytelenek vagyunk a Világkonferencia zsidóságra vonatkozó üzenetével foglalkozni. Az üzenet főbbek között kijelenti:

„Teljes alázattal meg kell vallanunk, hogy nagyon sokszor megfélekezünk arról, hogy zsidó felebarátunkhoz keresztény szeretettel, vagy legalább az általános szociális igazságosság akaratával közeledjünk. Elfelejtünk arról, hogy az antiszemitizmus — az emberi „rendetlenségek” egyik ősi oka — ellen minden erőnkkel küzdjünk. A múltban az egyházak is segédkeztek ahhoz, hogy a zsidókat, mint Krisztus egyetlen ellenségét állítsák a világ elé s róluk olyan képet alkossanak, amelyik az antiszemitizmus elhelyezéséhez vezetett. Sok országban még komoly veszély az antiszemitizmus, más országokban a zsidóság még mindig méltatlan elbánásnak és helyzeteknek van kitéve.

Felhívjuk mindazokat az egyházakat, amelyeket képviselünk, hogy helyezzék meg az antiszemitizmust, bárhol is szűr-mazik is, mert az összeérhetetlen a keresztény hit gyakorlásával és vallásával. Az antiszemitizmus bűn Isten és ember ellen.”

Ez így azonban is van. Egy-istent való, szeretetet hirdető vallások részéről ez a természetes, a magától értetődő. Ha nem ez történik, az súlyos elhanyaglás és meghamisítás, meggyalázása a hirdetett vallásnak. Késztelen, hogyha az egyházak

nak fentidézett kijelentése a gyakorlatban is érvényesül majd és elégszer nem ismételtetődik újra és újra felhangzik a templomokban, a hittanórákon, a családnak és a közösségnek életében, valamint a sajtóban, akkor valóban szebb és emberibb jövő felé tekinthetünk. Ennek a lehetőségnek szempontjából azonban az amszterdami világkonferencia zsidókérdéséről szóló üzenetének egy paragrafusát mélyregható elszomorító benyomást. A világkonferencia Izrael államának megalkotásával is foglalkozik. Érthető az a figyelem és érdeklődés, amellyel a közvélemény az egyházak ezzel kapcsolatos állásfoglalása elé tekinthetett, különösen, ha figyelembe vesszük, hogy — mint a konferencia üzenete is hangsúlyozza: „öt évvel mintegy hatmillió zsidónak a kintléte után” — a kétezer évig üldözött zsidó népnek nagy vallási és történelmi álma valósult meg. Ebből az alkalomból az egyházak világkonferenciájának ez a nyilatkozata:

„Felismerjük, hogy Izrael államának a létesülése a keresztény magatartást egy politikai elemmel is komplikálja és az antiszemitizmust politikai feltételek és ellenségeskedés révén még inkább erősíti.”

Ennyi és semmi más. Egyetlen szava nincs az örömmek, a testvériségnek, az együttérzés közzsoritásának, a zsidóság és talán az egész emberiség számára nagyjelentőségű történelmi esemény alkalmából. Az egyházak világkonferenciája a Biblia népének és földjének üdvözlésében csupán annyit lát, hogy újabb elemmel erősíti az antiszemitizmust. És mi nyomban megkérdőjelezzük, ugyan vajjon kinek a lelkében erősíti Izrael államának megalkotása az antiszemitizmust? Ismerjük a gépies feleletet: „Az egyházak palástja mögé bujt pogányok lelkében.” A tisztesség és objektivitás azonban megköveteli annak hangsúlyozását és megvilágítását, hogy ez az elképzelhetetlenül véres szörnyűségekben

megnyitkozó gyűlölet oszakis azoknak a pogányoknak a lelkében tapasztalható, akik „az egyház palástja mögé bujnak.” Azok a pogányok u. i., akik az egyház palástján kívül élnek szerinte a világon és az őserdőben, nagyon tisztességes, becsületes emberek, akik az emberölésben is legfeljebb éhségük csillapításának határáig mennek, egyébként azonban a legélesebben és legjogosabban felháborodással utasítják vissza azokat a szörnyű gaztetteket és vérengző vadállatiasságot, amelyet „az egyház palástja mögött megbúvó pogányok” követnek el immár 2000 esztendő óta. Nos, az antiszemitizmust előlő amszterdami világkonferencia vajjon hogyan próbálta a gyakorlatba átvinni ítéletét, miután megállapította, hogy Izrael államának megalkotása fokozza majd az antiszemitizmust? Jellegetes és éppen ezért nem meglepő és még kevésbé új: „Nem feladatunk a Palesztinai-kérdés politikai oldalának vizsgálata. Nem feladatunk az ezzel kapcsolatos komplexumok felett való ítélkezés.

Bármilyen álláspontot foglaltunk is el a világ a zsidó állam létesítésével kapcsolatban, bármiként határozzák meg a zsidóknak és araboknak, zsidókeresztényeknek és arabkeresztényeknek jogi helyzetét, az egyházak kötelessége az, hogy imádkozzanak Palesztina rendjért és békességéért, amennyire az a mi emberi „rendetlenségünkben” lehetséges; kötelességük segítséget nyújtani azoknak, akik ezeknek a harcoknak áldozatul esnek és pártállásra való tekintet nélkül gondoskodniuk kell arról, hogy a „Displaced Persons” fogalom körébe tartozók megsegítése még nagyobb mértékben hajlassék végre.

Tehát: „nem feladatunk állást foglalni”, amikor pedig nagyon is fontos lenne állást foglalni. Készséggel elismerjük, hogy ez kényelmesebb, diplomatikusanabb, „okosabb”. De mi, a próféták népe úgy érezzük, hogy a vallásoknak, a papoknak nem az a feladata, hogy kényelmesek, okosak és diplomatikusak le-

gyenek, hanem az, hogy feltétel nélkül, rettenthetetlenül küzdenek a jóért, az igazért, a gyűlölettel és a gonosszággal szemben.

Az Izraellel kapcsolatos nyilatkozatból hiányzik ez a küzdelem. Amikor tehát az amszterdami világkonferencia zsidósággal kapcsolatos üzenetében azt olvassuk: „Nekünk ezért alázatos meggyőződésünkkel ki kell jelentenünk a zsidóknak, hogy a Messiás, akire vártok, eljött”, akkor nekünk zsidóknak, ugyancsak alázatos meggyőződésünkkel ki kell jelentenünk az egyházaknak, hogy a Messiás, akire mi várunk, még nem jött el. És ha az egyházak az előbb idézett kijelentést tették, az csak azt bizonyítja, hogy az egyházaknak sejtelmük sincs arról, hogy ki az a Messiás, akinek eljövételére mi, a zsidó nép, várunk. Szükségesnek érezzük tehát, hogy világosan, félreérthetetlenül és hangsúlyozottan megmondjuk az egyházaknak és mindenki-nek, akit illet, hogy ki a zsidó nép által várt Messiás.

Az a Messiás, akit mi, zsidók várunk, akkor jön majd el, amikor nem politikai pártoknak és világi férfiaknak kell küzdeni a szabadság és emberiesség gondolatáért, vallásokkal és papokkal szemben, hanem éppen a vallások és papok szemébe elsősorban zászlóhordozó és harcosai a szabadság és a szeretet eszméjének és megvalósításának. Az a Messiás, akit mi, zsidók várunk, akkor jön majd csak el,

amikor minden pap és hívő egyforma meggyőződéssel hiszi majd, hogy az az Isten, akinek nevében ártatlan emberök omolhat, az nem Isten, hanem hazugság,

amikor minden egyház és pap tantoríthatatlannal vallja, hogy az a vallás, amelynek szellemében gyűlölet ébredhet az emberi szívekben, az nem vallás, hanem népbetítő sötét babona,

amikor minden vallás és minden ember fenn hirdeti majd, hogy azok a papok, akik elősegítik, vagy akár csak szó nélkül, sőt rettenthetetlen küzdelem és feltétlen harc nélkül türik embereknek és népeknek megalkotását, erkölcsi, szellemi és nem utolsó sorban fizikai szegénységét, nyomorát, azok nem papok, hanem képmutatók alantas szövetkezők.

Amikor minden ember, minden nép, vallás és pap egyforma vággyal és akarással vallja és valószínűleg meg az egyének és a közösségnek életében a szabadságot, az élet értékelését, az emberiességet, a szeretetet és igazságot.

MUNKA UTÁN KELLEMES SZÓRAKOZÁS
EGY JO KÖNYV

Dr. LANGER NORBERT
ÖTNYELVŰ KÖLCSÖNKÖNYVTÁRÁBOL

ANDRÁSSY-UT 58

ELŐFIZETÉS CSAK HETI HÁROM FORINT

Minden demokratikus-szellemű könyvet megtalál.
Naponta cserélhet. Beiratkozás bármikor.

A Magyarországi Izraeliták Országos Irodájának közleménye

az elhagyott javak kérdésének rendezése tárgyában megjelent 1948. évi XXVIII. t.-c. és annak végrehajtási utasítására vonatkozólag

Az elhagyott javak kérdésének rendezése igen sok hitestvérünket érinti. Ezért és acélból, hogy a hozzánk befordult számos érdeklődésre válaszul adhassunk, eljártunk a Pénzügyminisztérium illetékes osztályánál, ahol felvilágosításokat kértünk és kaptunk illetékes ténylezőktől a törvény végrehajtásával kapcsolatos egyes kérdésekre.

A törvény végrehajtási rendelete 60 napos határidőt szab a mentesítési kérelmek előterjesztésére. Ezt a határidőt tudatosan rövidnek találtuk és ezért kérelmet terjesztettünk elő annak meghosszabbítása iránt. Az illetékes ténylezők álláspontja szerint azonban meghosszabbításról szó sem lehet, mert az egész kérdéskomplexumot a legrovidebb időn belül likvidálni akarják.

Nyomatékosan felhívjuk tehát minden érdekelt figyelmét arra, hogy folyó hó 26-ig bezárólag mentesítési kérelmét terjessze elő, mert ellenkező esetben kivenné tőle annak, hogy jogait elvesztse.

Még egyszer közöljük, hogy a mentesítési kérelem előterjesztésére szolgáló blankettákat Budapesten a kerületi adószámviteli osztályoknál, vidéken pedig az állami adóhivataloknál lehet darabonként 1.— forint vételárért beszerezni és azok 6.— forint bérlettel ellátva és a blanketta hátlapján olvasható „Tudnivalók”-nak megfelelően kitöltve az ugyancsak a „Tudnivalók”-ban megadott példány-azimban kellő mellékletekkel felszerelve a Pénzügyminisztérium Elhagyott Javakat Felszámoló Osztályánál (Budapest, VI., Andrássy-ut 2.) nyújtandók be.

Amennyiben valamelyik érdekelt hitestvérünk a megfelelő okmányoszerű bizonyítékokat nem tudná a kérelemhez csatolni, mert azokat az idő hiánya miatt nem tudta még beszerezni, a kérelmet akkor is nyújtsa be és adja elő a „Megjegyzések” rovatában, hogy a mellékleteket még beszerezni nem tudta és azért azokat pótlólag fogja becsatolni.

Mindenesetre mindenki igyekezzék azonban arra, hogy a hitelt érdemlő bizonyítékok mielőbb becsatolást nyerjenek.

Az illetékes ténylezők álláspontja szerint minden olyan jószág, jog vagy érdekesség tekintetében kell mentesítési kérelmet előterjesztetni, amely a törvény előtt érvényben volt jogszabályok szerint elhagyottak volt tekintetű.

Nem elegendő tehát az illetékes hely nyilatkozata szerint a mentesítést csupán olyan esetben kérni, amikor formászerű elhagyottá nyilvánítás történt,

hanem ezt meghaladva is minden olyan esetben kérelmet kell előterjesztetni, amikor a 10.490/1945. M. E. sz. rendelet, valamint az ezt megelőző és követő jogszabályok szerint valamely jószág elhagyottnak volt tekintendő.

Ez szerinti annál is inkább szükséges, mivel az elhagyott nyilvánításról számos esetben nem volt kit értesíteni. Így tehát előfordulhat az is, hogy valaki nem is tudja, milyen jószágát tekintendő elhagyottnak.

Ismétellen felhívjuk a figyelmét arra, hogy mentesítési kérelmet terjesztendő elő még akkor is, ha a deportált, vagy egyébként az üldözés következtében elhunyt személy holtnak nyilvánítása, vagy halála tényének megállapítása már megtörtént, hagyatékát is letárgyalták és azt az örökösöknek jogerős hagyatékadó végzéssel átadták.

Az elhagyottság csupán akkor számít meg, ha az Elhagyott Javak a tulajdonosi, vagy örökösi szabályszerű és jogerős határozattal birtokba helyezték.

Mentesítési kérelmet kell az esetben is előterjesztetni, ha az illetékes ártalmatlan, vagy üzleti berendezési tárgyakat a 7.500/1945. M. E. számú rendelet és az azt kiegészítő jogszabályok alapján jogerős bírói határozattal visszajuttatták, feltéve, hogy ezeket a tárgyakat természetben adta vissza a használó igénylőnek, vagy igénylőknek.

Illetékes ténylezők szerint ajánlatos mindenkinek, tehát még a T. I. § 1. bekezdésének a) pontjában meghatározott személyeknek is az illetékes Népi Igazságügyi u. n. „Ártalmansági bizonyítványát” becsatolni.

Sok oldalról merült fel az a kérdés is, hogyan igazolható a mentesítési kérvényblanketta 4. kérdésében a tulajdonos 1939 szeptember 2. és 1945 október 31-e közötti lakóhelyére vonatkozóan feltejt kérdés. Ugy gondoljuk, hogy a tömbmegbizotti hitélteljesítéssel ellátott házmegbizotti igazolás, illetve vidéken a községi, illetve helyhatósági bizonyítvány beszerzése nem okoz különös nehézséget és az illetékes ténylezők közülük vannak, hogy az ilyen igazolásokat teljes mértékben elfogadják.

Ami az igazolások tartalmát

illeti, kielégítő, ha a deportálásig a lakóhelyet, amennyiben a deportált személy nem tért vissza, csak magának a deportálásnak tényét és azt, hogy a deportált nem tért vissza, ha pedig visszatért, visszatérésnek időpontját tartalmazzák.

Ajánlatos, hogy mindenki, aki az elhagyottnak tekintendő javakra igényt vagy jogot formál, mentesítési kérelmet terjesszen elő. A törvény, illetve a végrehajtási rendelet rendelkezései szerint továbbra is polgári perutra tartoznak a hagyatéki perek és általában az olyan jogviták eldöntése, amelyek nincsenek a Pénzügyminisztérium hatáskörébe utalva. Ebbe képest, ha ugyanazon elhagyott vagyontárgyra többen formálnak igényt és többen kéri a mentesítést, ha a mentesítés előfeltételei fennforognak, az illetékes hatóság a mentesítést eszközöl, azonban nem dönt abban a kérdésben, hogy az elhagyottság megszüntetése után a szóbanforgó vagyontárgy kit illet meg, illetőleg ennek a vitának eldöntéséig a határozathozattal felfüggesztik.

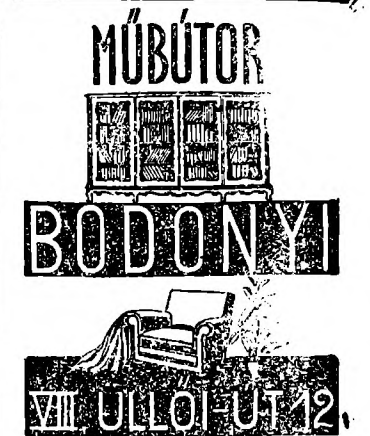
Nincsen semmi akadálya annak, hogy egy blankettán több vagyontárgyra vonatkozó mentesítési kérelmet terjesszen elő, ugyancsak annak sem, hogy több érdekelt egy blankettán terjesszen elő kérelmet, ha ezt az egyesítést a vagyontárgy és a bizonyítékok egysége indokolja. Természetesen utóbbi esetben csak akkor van erre lehetőség, ha az érdekeltek teljes egyetértésben terjesztik elő kérelmüket.

Főkérdések elkerülése végett közöljük, hogy olyan elhunyt személyek javai tekintetében, akik még holtnaknyilvánítva nincsenek, a gondnoknak áll jogában a kérelmet előterjesztetni. Amennyiben gondnok rendelkezése még nem történt, ígérettel kapunk arra, hogy a gondnokrendelés iránt a Pénzügyminisztérium Felszámoló Osztályához beérkezett kérelmekkel 24 óra alatt intézik és a gondnokot kiküldetik.

Még egyszer nyomatékosan hangsúlyozzuk tehát, hogy a jenteknek megfelelően minden érdekelt hitestvérünk terjessze elő kellő időben mentesítési kérelmét, mert ilyen kérelem hi-

nyában esetleg jóvátehetetlen anyagi veszteségek érik.

Illetékes helyen megnyugtattak bennünket afelől, hogy minden kérelmet a leggondosabban fognak felülbírálni és természetesen a jogos kérelmeket kedvezően intézik el.

Kivándorlók figyelmébe!

Bárhol mehet bárhol, ha nemzetségi számbanval rendelkezik. A „Golf” lehrneműzet (Rumbach Schestýn-utca 8. sz.) tulajdonosai vállalkoztak arra, hogy rövid idő alatt (esti tanfolyamon is) kiadassák a férfi lehrnemű (ang. sporting, kockabát, alsó nadrág, pizsama) szabását, varrását, mellyel nagy Erceken, mint bárhol, biztos existenciát teremthet bárki magának, mellyel számos köszönő és elismerő levél tanúsodik. Új tanítás október végén kezdődik.

Héberórát

kezdőknek haladóknak, olesón, Tökölly-ut 11. II. 9.

Utazó, ki öt napon uton van, különbejárati szobát keres oly családnál, ahol péntek estétől vasárnap estig kóser ellátást kaphat. „Nyugalom” jelígre a kiadóba.

Egyszemélyes kóser háztartás vezetésére megbízáható nő kerestetik. 30-40 éves. „Vidék” jelígre a kiadóba.

Egy-két vidéki diáknak lakást, ellátást adnék. „Egyetem közepén” jelígre a kiadóba.

Házilatlásba magánoshoz ajánlatokozik urinó. „Intelligens” jelígre a kiadóba.

Kombinált szobát keresek megvételre. Telefon: 221-347.

Gyermekeken házaspár keres bejáró főzőmindenest. Telefon: 221-347.

Fehérneművarrást és javítást, stoppantást tanulókat vállalkoz. Ugyanahol: kis családnál bejáró szakácsnő ajánlat. Kozák, Barna Utca-utca 16. II. 3a.

SÁTORDISZEK: LAMPION

papírfűzőr — papírdiszek
ZOLTÁN PAPIRÜZEM, KLAUZÁL-TÉR 10. (udvarban)

MIELŐTT RENCZES haját festeti vagy daucrolettja mutassa meg hajfestőmesternek VI., Csengery-utca 84. Hajmunkák. Pedikúr. Nyíltaduer

Hatalmas és megrázó gyászünneppéllyel avatták fel a rákoskeresztúri temető mártírsíremlékeit

Az elvakult gyűlölet, a félkezelt szadizmus vérgőzös országnáljai hajlották végig négy évvel ezelőtt a magyar zsidóságot a nyíltan bevallott cél, a teljes megsemmisítése felé. Szerle az országban tömegsírrok százai-ban porladó mártírok tizezei a néma tanúi annak az alaposság-nak, mellyel az „új rend” meg-szállottjai munkájukat végezték. Nem rajtuk nyúlt, hogy nem végeztek lökéletes munkát.

Azóla a hozzátartozók kegye-lele és a bajtársi együttérzés hazahozta Ágfalva, Balf, Duna-szeg, Püszesabony, Hédesszeg, Isa-szeg, Klauszál-ér, Kőszeg, Lipót-mező, Mosonszentmiklós, Nagy-cenk, Nógrád-Jobbágyi, Pusztavám, Sopron és Sopron-Bánfalva mártírjait és a rákoskeresztúri zsidó temető mártírparcellájá-ban helyezte őket örök pihé-nőre. Most ez a kegyelet és együttérzés 15 emlékművel emelt sírjaik fölé, amelyek örök időközön át hirdetni fogja mártíromságukat és örök időközön át megőrzi a tizezer nyári mártír emléket.

Vasárnap, október 10-én, több tízezer hozzátartozójuk áradata indult a rákoskeresztúri zsidó-temető felé. Volt közöttük olyan, aki sok száz kilométert utazott, hogy jelen legyen a felavatáson. Percenként induló zsúfolt vil-lamosok és autók százai már a kora reggeli órákban ontották a tömeget. Tíz-óra felé feleltél-telt a sokaságtól a mártírparcella utja. A rendőri kordonon belül helyezkedett el a díszszázad és a honvédek. Megjelentek a zsidó intézmények képviselői: Stöckler Lajos, a Magyarországi Izraeliták Országos Irodájának elnöke; Domonkos Miksa, a Pesti Izr. Hírközlés főtitkára és Steiner Marcel elnökkel az élén a Pesti Chevra Kadisa előjárósága. Pontban fél tíz órákor a Himnusz hangjai mel-lélt érkezett meg a közársasági elnök képviselője, dr. Molnár Pál vezérezredes.

Ábrahámson Manó főkéntor ajakán megrázó erővel esendült fel az ősi zsoltár, az Adesem mó ódom. Majd

dr. Katona József

pesti rabbi megrázó beszédében avatta fel az emlékműveket. Be-szédét a legmeghatóbb zene, a hozzátartozók fájdalmas zoko-gása festette alá.

— Zsidó mártírok tömegsír-jait szenteljük meg, — mondotta többek között — tízezeri ver-tanunk végső nyugvóhelye fölé itt a temetőkerthben tizenöt em-lékoszlopot emeltünk. Leikünk szeretetével, mélységes kegyelet-tel, az áldozatos hozzátartozók iránt bensőséges részvétellel avat-juk emlékeket, zsidó mártírokat. Véretük hullása felkelt az ég-re, szívetek kiomlott vére háborgó

lenger, mely mindaddig nem tud megnyugodni, míg az öök szí-vén nem győz a békesség igazi akarata.

— Hittünkkel valljuk és hird-etjük: csak annak a karsada-lomnak van jövője, amelyik ké-veti köréből a bünt — akkor szilárdul meg az emberiség bé-kéje, ha minden ember szívéből kioltják a gyűlölet lobogó láng-ját. Ártatlanok, megalkóztak, meggyőzték mártírok tömegsírjai mind „Káin-bélyeg a világ hom-lokán”. Névtelen mártírok te-metője, idegenben elesettek sírja, ismeretlen verlanuk jele-len hantja, mind „sebhely Isten szívtört karján”. Az emberiség gyógyítsa meg az égi hatalom vérző fájdalmát, a szeretet szel-leme törölje le a világ arcáról a Káin-bélyeg nyomát.

Domonkos Miksa

főtitkár a Pesti Izr. Hírközlés-gyében beszélt, megemlékezett arról, hogy szerle az országban emlékművek százai, mártírok útjának elnevezett utcák hir-de-lik a zsidóság mérhetetlen vesz-téségét. De mártírok útja min-den út és azon minden kálo-méterkö és a mártírok emléket idézi minden dunaparti lépcső. Majd így folytatta nagyhatá-su beszédét:

— Ebben a temetőkerthben a kegyelet az első világháboru után oszlopot emelt egy háboru 10.000 zsidó áldozatának jelké-pes sírja felett. Ahány katonate-metés akkoriban volt, ebben a temetőben mindégüknek kopor-sóját megállították a 10.000 em-lékköve előtt. Akkor hivalkod-tunk ezzel az emlékekkel, hogy megmutassuk, hányan estek el távoli harcmezőken ennek a ha-zának védelmében a mi feleke-zetünk fiai közül. Azóta a 10.000 áldozatból többszáz ezer lón. Gyilkosok áldozatai, férfiak és nők, aggok és gyermekek vegye-sen és ha most a koporsókat minden mártíremlékénél megál-lítaná a kegyelet, akkor minden koporsó napokig vándorolhatna, míg a benne szunnyadó csendes halott megtalálna nyugalmát az anyaföldben.

— A kegyelet nyughatatlan és egyre-másra mártíremlékeket állít igazi, vagy jelképes sírok fölé. Ez a megnyugodni nem tudó kegyelet állította most itt ez újabb emlékköveket, ahol megnyugvást keresnek azok, akik mindent elvesztettek. Szimbo-

kusok e mártíremlékművek ugyanagy, mint ahogyan jelké-pesek mindazok, amelyek szél-szótlan találhatók bárhol az or-szághban, temetőkerthekben, vagy templomok falán, vagy az or-szágutak mentén.

— Am igyekezzék, a kegyelet megnyugodni. Hiszen az élet nem áll meg és annak örök tör-vénye szerint régi sírhantokon friss fü zöldül. Azok azonban, akik látoi tanúi voltak a véres tragédiának s maguk is vergőd-tek a fészta bestia karmai kö-zött — minden emlékműnél, nemcsak a múltra gondolnak, hanem a jövőre is figyelnek. Tudatában vannak annak, hogy emlékezni kell, mert felejténi nem szabad, mert a mártírok mind elmultak, de a gyilkosok oly sokan voltak, hogy szükség van az ébrenlartott emlékezésre.

— Ezekkel a gondolatokkal állt itt újabb mártíremlékek felava-tásakor a hivatalos hazai zsidó-ság és ebben a tudatban valljuk, hogy akiket megöltek csak azért, mert az Örökkévaló Egy Igaz Istenhez imádkoztak — az örök Bíró ítélőszéke előtt igazaknak találhatók s az ő helkük a meg-dicsőült jámborok lelkeivel egyesül, Ábrahám, Izsák és Já-kob Istenének, a világ Teremtő-jének birodalmában.

Steiner Marcel elnök a Chevra Kadisa nevében vette át az em-lékműveket. Kádár László a baj-társak kegyeletét tolmácsolta.

A beszédék elhangzása után a díszszázad tisztelgése közben dr. Molnár Pál vezérezredes tette le a közársasági elnök ko-szoruját, majd Gömöri Ernő vezérőrnagy a honvédség nevé-ben koszorúzta meg az emlék-műveket.

Kivándorlók!

Használt és új

hajókofferok és bőröndök

nagy választékban

WEIL Népszínház-26 utca 26

Telefon hívó: 136—816 SZOMBATON ZARVA

Kifőltbejárata kis bútorozott szoba egyedülálló, előjegyzéssel hívó egyén részére kinyit. Esztétiz lakorvást megfizető nőnek. „Központban” jel-igére a kiadása.

Dr. Földvári Tibor halála

A Pesti Izraelita Hírközlés-gyé vállalkozási ügyosztálya szo-gányult lett egy példásan kö-melösségű, egyeneslelkű, érté-kes munkatárssal: Október 8-án, pénteken temették el dr. Föld-vári Tibor kollégánkat.

34 éves korában vesztettük el, néhánynapos betegség után. Nehezen tudtuk felfogadni hős-melő megrendültségünk. Elvo-nult előttünk az a néhány na-gyon mozgalmas év, amelyet együtt töltöttünk és visszaem-lékeztünk arra, hogy Földvár Tibor mindig a helytálló, egész emberek közé tartozott.

Szomorúan tudtuk, hogy az ilyeneket nagyon nehéz pótolni.

A Pesti Izr. Hírközlés-gy elő-járósága és vállalkozási ügy-osztálya nevében Domonkos Miksa főtitkár búcsúztatta Föld-vári Tibort, mint bajtársát s a gettó véres napjaiban.

Eszreg lülev

kegyszer a legolcsóbban

UNGAR MÓRNAL,

Budapest, Király-utca 17. számú Kapu alatt v. l. 4.

Spanyol, angol, francia, orosz nyelvórák

BERLITZ

IV., Vörösmarty-tér 2
Telefon: 181-012

UTLEVÉLKÉPEK

3 órában belül, 3 darab 12.— forint
PÁRISI FOTO, PÁRISI NAGY ÁRUHAZ

Jó és olcsó

függönytartó, képeretek

nagy választékban.

Szécsényi

VII., Bethlen Gábor-utca 7. sz.
Telefon: 224—288.

Kagyapám, apám, én is, és most te is, vegyél vagy rendelj sors-jegyet a Bankó Banknál, Buda-pest, Andrássy-ut 56.

REKORD-BOY

ÁRUSZÁLLÍTÓ- ÉS KÜLDÖNC VÁLLALAT

Budapest, VI., Paulay Ede-u. 7-9
Telefon: 427-402

Gyors, Pontos, Megbízható!

Mindent garanciával elintéz!

Lakásért

vállalva korrepetálást álta-lános iskolából működő áll. pedagógus. Orosz és német nyelvet tanítok. Meg-keresni a költőbátyámat. „Otthon keresek” Állgöve.

BALLON

átlátszó-, eső-, vihar- és lódenkabát

Márton és Szász V., Gróf Teleki Pál-utca 3.

A szekszárdi mártírok emlékünnepe

Nehéz feladat szülővárosról tárgyilagosságot riportot írni, mert lépten-nyomon emlékekbe ütközik az ember, amelyek millió irányba terelik az érzelmi és gondolatvilágát...

De még súlyosabb ez a feladat, ha hozzátartozó mártírok emlékművének leleplezéséről kell beszámolni. Igen nehéz a szekszárdiakról írni, akikkel együtt éltem, együtt léteztem.

★

Szekszárdon október 10-én avatta fel a szekszárdi izraelita hitközség a város és a környező községek deportálásban és munkaszolgálatban elpusztult mártírok emlékművét. Az istentiszteletet Blau Vilmos főként megmozgó gyászzenekora vezette be.

Utána dr. Schweitzer József pécsi főrabbi magasszárnyalású szónoklatban emlékezett meg közel félszer szekszárdi deportált tragikus sorsáról. Szavai alatt hangosan zokog az egész templom. Ezután mazsirkövetkezik, majd felhangzik az El molé rachanim. Majd a Kaddis után az istentisztelet véget ér az egész gyászgyülekezet kivonul a templom udvarára a rendőrszenekor gyászindulójával mellette a templom udvarán felállított hatalmas emlékműhöz.

Dr. Scheiber Sándor főrabbi költői szárnyalású beszéde közben hullott le a lepel az emlékműről, mely lángok között álló fiatal mártírnyit és karjaiban tartott kis gyermekket ábrázol. Megemlékezett a mártírhaltatott dr. Rubinstein Mátyás rabbiól is. Ezután dr. Dulin Jenő igazságügyi államtitkár a kormány képviselőjében és mint Szekszárd országgyűlési képviselője emlékezik szövegére. Mélytartalmú beszédét azzal fejezte be, hogy az emlékmű ne csak kőszlopoként álljon, hanem jelentse, hogy a gonoszoknak, gyűlöletnek legyen vége, foglaltja el helyét az egymást megértés, a szeretet. Az Országos Izraelita Iroda nevében dr. Kurzwil István emlékeztet szövegére. Szép és megható beszédében emlékezett meg a mártírhaltatott haktáról. Majd Bárd Flórián polgármester Szekszárd város nevében átvette az emlékművet, dr. Sas Tamás rendőrnagy az államrendőrség nevében mondott megható szavakat. A pártok részéről Plöner József a MDP, Dömötör István a Független Kisgazdapárt, Bogár István a Nemzeti Parasztpárt nevében beszélt. A szekszárdi izraelita hitközség nevében Guttman Ferenc hitközségi elnök megható beszédében emlékezett meg közel félszer mártírhaltatott haktól haktól. A megyei közigazgatás nevében dr. Bihari Ottó, a hadigondozottak nevében Fodor János beszélt. Koszorút helyeztek el Tolna, Bonyhád és Pécs hitközségei, a hátramaradtak virágokkal halmozták el az emlékművet.

Képviseltette magát a kato-

likus és református egyház.

Ezután az El molé rachanim hangzott fel újból Blau Vilmos főként tolmácsolásában, majd a rendőrszenekar a Himnuszot játszotta. A gyászünnepeket a Halikva elnéklése zárta be.

Szekszárdi Molnár István

Emléktábla- és emlékoszlop-avatás Pestszenterzsébeten

Vasárnap délelőtti leleplezték le a pestszenterzsébeti izraelita hitközség templomában a fasiszták által elhurcolt mártírok emléktábláját. Az ünnepségeken a honvédelmi miniszter, az Izraelita Tábori Lelkészlet és a honvédség Schück M. Jenő tábori lelkész-százados képviselte. A Magyarországi Izraeliták Országos Irodáját dr. Szemere Samu, a Magyar Cionista Szövetséget Weiler Ferenc, a Zsidó Világkongresszust dr. Geyer Albert, az ujbudai hitközséget dr. Murányi Miklós és Kerti László képviselték. Küldöttséggel képviselték magukat az államrendőrség, a M. D. P., a tüzoltóság és a postások. Az emlékünnepe a „Ha te Isten” elnéklésével kezdődött, majd Gönczi László a pestszenterzsébeti izr. hitközség elnöke üdvözölte a küldöttségeket.

Dr. Kriszhaber Béla főrabbi gyászbeszédében megható szavakkal emlékeztet a tragédia nagyságára, amely a zsidóságot érte az elmúlt években. A kálvária felől nem az a tanulságot kell levonni, hogy elforduljunk Istentől, hanem a fasiszták elűzése, hanem a szerencsétlenségnek okozója volt. Ezután Karvay László kántor az énekhar kíséreléssel zsolnárt énekelt, majd dr. Fisch Henrik főrabbi a hitéleti ügyosztály vezetője tartott nagyhatású beszédet. „Az elnyomó osztályok minden időben féltek attól, hogy a tömegek megértsek a Biblia igazi tanítását és igazi követelését. A próféták igéit a szocialista fejlődés igazolja. A zsidó erkölcsnek soha nem szakadt el a valóságtól. Az élők megbojtosíthatják azt, ami az életbenmaradottakkal történt, de azt nem, amit a mártírok ellen elkövettek.” Slomovits Hermann közbányai főként El molé rachanimja után, a közönség elmondta a Kaddist, majd elnéklelte a Halikvát.

Ezután nagy tömegben kivonultak a temetőbe, hogy felavassák a mártírok emlékére emelt emlékoszlopot. A körös

út is elnéklelte a „Ha te Isten” kezdetű gyászdal, majd dr. Kriszhaber Béla pestszenterzsébeti és dr. Berg József kispesti főrabbi tartottak nagyhatású beszédet, amely után kegyelettel elnéklelte az Auschwitzból hazahozott port, amelyet egy Erec Jisraélből küldött koporsóban helyeztek el. Ezután Karvay László kántor énekelt.

A szertartás után került sor a küldöttek felszólalására. Bittner Bernát pestszenterzsébeti polgármester, dr. Szemere Samu az Országos Iroda képviselője, Horváth János, a Magyar Dolgozók Pártja pestszenterzsébeti párttitkára, Miklós Menyhért baptista lelkész, Tóth János a pestszenterzsébeti Kereskedők Egyesületének elnöke, Lengyel Nándor, a csepeli hitközség elnöke, Pirbuz József a Magyar Hadigondozottak Szövetsége pestszenterzsébeti csoportjának elnöke, Dombai Béla a Kisgazdapárt pestszenterzsébeti titkára és Braun Ernő az Emlékmű Bizottsága vezetője mondtak részvételi és együttérzést kifejező beszédet. Az emlékmű Hoch István építész művészi alkotása.

Erdel Viktor emlékkiállítás

A mártírhaltatott hakt kiváló festőművésznek, Erdel Viktor-nak hátrahagyott műveiből kiállítást rendeznek a Képzőművészeti Szabadszervezetben. A kiállítás bizonyára nagy felkeltést fog kelteni. Erdel Viktor csodálatos módon értett ahhoz, hogy a zsidó proletárok, szegény zsidó bűnherek, talmudisták életéből ellesett mozzanatokat megörökítsen. Rendkívül finom, leheltszerű dolgait a műértők mindig nagy szeretettel fogadták. Ez a tárlat egyben az ő sokoldalúságáról is hű képet fog adni. Aikalmunk volt megtekinteni a tárlat anyagát, amely esemény lesz művészi életünknek. A kiállítást Fülöp Lajos egyetemi tanár, a kiváló esztétikus nyitja meg október 17-én, a szakszervezet Andrásy-ut 69. sz. a helyiségében. A tárlat megtekinthető naponta d. e. 10 órától délután 4 óráig, október 27-ig. Belépés díjtalan.

Uj és használt
**bőröndök,
hajóköfferek**
vétel, csere, eladás.
KANDEL Népszínház-utca 20
Tel.: 139-304 20
Hírvásra jövőre.

UTAZIK? Uj és használt BÖRÖND

nagy választékban, retlikülök nagyban és kicsinyben, legolcsóbban
LÁNG bőrdoboznál Népszínház-utca 21. Szat. műhely. Használt bőrdobozt veszek.
Telefon: 135-033 — Szombaton zárva.

MODERN PARÓKÁK, pótrészek művészi kivitelben ALTSCHÜLER E.

BUDAPEST, VII., CSÁNYI-UTCA 12
TELEFON: 421-057

Emlékműavatás Turkevén

Felejtetellen gyászünnepe keretében avatta fel Turkeve megmaradt zsidósága a romjait újjáépített temetőjében felállított mártírok emlékoszlopát.

Szabolcs Árpád, a hitközség vezetője rövid beszéd kísérelében áladta az emlékművet a hangoztatva:

„Jöjjen e köhöz sírni, akiknek fájdalma van, de jöjjen ide vezetek, akiknek biene van.”

Ezután dr. Singer Ödön szolnoki főrabbi mondta el nagyhatású avató beszédét.

Bolár Ignác a deportáltak nevében mondott szívhez szóló szavakat s helyezte el a koszorút, majd Rákos István, a zsidó községkerület küldöttségének vezetője az emberi eltévelyedéstről, mely ezt a kálváriafát eredményezte.

Kapás Rezső polgármester a város és a Nemzeti Bizottság koszorúját helyezte el szép beszéd kísérelében.

Czirják Géza róm. lelkész könyveze búcsuzott az ártatlan halottaktól, akiket ismert és szeretett s kiknek emlékét szívébe zárja.

Somlyay Géza róm. kat. lelkész felszólalása után, Szokolay István százados a szabadságharcosok nevében előli a hitlerizmus aljasságát s figyelmeztet mindenkit, hogy vigyázni kell, mert a hitleriek még mindig bujkálnak közöttünk a reakció köpenye alatt.

A baptista egyház szónoka az igazi szerelmet nevében helyezte el koszorúját, majd Konti Mihály titkár a Magyar Dolgozók Pártja koszorúját helyezte el szép beszéd kísérelében, hangoztatva, hogy csak az igazi szocializmus tanításai azok, melyek véget vetnek a sötét barbarizmusnak.

A Kisgazdapárt nevében Szilágyi Mihály, a Parasztpárt nevében Farkas Bálint, az evang. egyház nevében Bernai Mihály, az MNDSP nevében Szabó Margit, a textilmunkások nevében Horváth Teréz, az iparosok nevében Csider Lajos, a kereskedők nevében Vad Lajos helyezték el koszorúkat.

NYILTÉR*

Schermer Ferenc ura vonatkozó kijelentésem, mely személyesen ered, kérem meg nem történné tekinteni.

Grünwald Ferenc

*E rovatban foglaltakért nem vállalunk felelősséget.

FORRÓ ALADÁRNÉ

„Lilly” NŐI DIVATSZALON
**RUHÁK és
BLOUSE-KÜLÖNLEGESSÉGEK**
készítője, a volt SZÁSZ KÁROLI cég vezetője. LESZÁLLÍTOTT ÁRAK
VI., Feltől Sándor-u. 2. sz. Telemelet

Hirek Jiszraelről, a Zsidó Államról

A Negev a diplomáciai csatározások középpontjában

Sherlok, az izraeli kormány külügyminisztere az izraeli légiforgalmi társaság külön gépén a napokban megérkezett Párisba és útvetette az izraeli UNO-delegáció közvetlen irányítását. Erre valóban nagy szükség volt, mert az utóbbi időben az izraeli UNO-bizottságot rendkívüli mértékben szorongatták az angolszász küldöttségek a Bernadotte-terv általános elfogadására. A Szovjetunió és a népi demokráciák kiküldötti biztosították az izraeli megbízottakat teljes értékű és határozott támogatásukról az új angolszász cselvetés elleni harcban. A delegációnak azonban szüksége volt arra, hogy e nagy diplomáciai párvíadalban olyan felelős személy vezesse a tárgyalásokat, aki megállapodásaiért teljes egészében felelősséget tud vállalni, mert a kormánytól kizárólagos jogu felhatalmazást kapott. A Palesztina-kérdés tárgyalására ugyancsak hetek múlva kerül sor, az angol és amerikai megbízottak nagyfokú „puhító” munkába kezdtek. A Zsidó Állam angol és amerikai de jure elismerését, UNO-tagságot és anyagi támogatást ígérnek a Bernadotte-javaslat teljes elfogadásáért, annak megtagadása esetén pedig az arab államok megsegítésével gazdasági és politikai blokáddal fenyegetőznek.

A Bernadotte-javaslat közzététele óta világosan látható, hogy az angolszászok az új javaslat Bernadotte-on keresztül főként inspirálásával és annak azóta mutatólt erőszakolásával valóban — s eredménnyel — fokozni akarták a közelkeleti zűrzavart. A Negevek Abdullah birodalmához való csatlósítása elfogadhatatlan a zsidók számára. De megbontotta a javaslat az arab államok magyanehezen kialakult anticionista egységét is, mert Egyiptom semmiesetre sem bíri Abdullah birodalmának és így hatalmának növekedését. Egyiptomi igények jelentkeznek tehát a Negevre vonatkozóan, amihez viszont Abdullah nem járul hozzá. Angolszász felfogás szerint a sok változó táj között végül is a Nyugat segítségével fognak rendet teremteni, vagy kikényszeríteni — természetesen nem az érdekek népek, hanem a Nyugat hasznára.

Sherlok külügyminiszter Párisba érkezése után ismeretes lett az izraeli kormány hivatalos álláspontja. A külügyminiszter ugyanis elindulása előtt az államtanácsból részletes utasításokat kapott. Megbízható hírek

szerint az izraeli kormány hajlandó tárgyalni Jeruzsálem nemzetközi területnek nyilvánításáról, de csakis az Óvárosra vonatkozóan, a szent helyek védelme érdekében. Az Izraeli UNO-bizottság valószínűleg hajlandó lesz a főváros arab részének az arab államhoz történő csatlósításáról is tárgyalni, de a végsőkéig ragaszkodik fog Jeruzsálem zsidó részének és százezer lakosának az Izrael államához történő bekebelezéséhez. A zsidó álláspont egyben keskeny korridort is követel Izrael és Jeruzsálem között, a hivatalos országutat és a zsidók építette új „Burma-utat”, amelynek jogossága annál is inkább nyilvánvaló, hiszen az araboknak három oldalról, Ramle, Betlehem és Jericho felől van érintkezési lehetőségük Jeruzsálemmel. A Negev tekintetében, hír szerint, az izraeli küldöttség határozott a kitartó álláspontot fog elfoglalni. Az egész Negevhöz azért ragaszkodik a Zsidó Állam, mert az 1947 november 29-i döntés szerint is ez a terület lenne alkalmas arra, hogy a tömeges zsidó bevándorlást befogadja. Elkészültek az öntözési és csatornázási tervek, amelyeknek megindítását csak a bizonytalan és háborús helyzet akadályozza. Az egyelőre ugyan még sivatalog, de előbbiek szerint rendkívül fontos terület levágása a zsidó államot olyan kis területre szorítaná vissza, hogy ebben az esetben jogossá válnának az arab főlelemből született hírek a zsidók további terjeszkedésének vágyáról. Izrael jogosnak érzi igényeit a Negev ásványi kincseire és semmi esetre sem mond le a vöröstengeri Akava kikötőről, mert ez az Ország közvető kikötője Kelet felé a Szezei csatorna igénybevétele nélkül. Az izraeli kormány ragaszkodik a Holt-tenger kincseinek kiaknázás biztosító jogához is, mert erre Izrael ipari fejlődése szempontjából pótolhatatlan szüksége van. Mindezekből kilúnik, hogy az angolszász beígért támogatás elfogadása valójában az új Zsidó Állam megnyomorítását jelentené. Az angolszászok gazdasági segítsége a politikai függetlenséget venné el s arra kényszerítené a Jisuvot, hogy elárulja mindazokat a célokat, amelyekért 50 éven keresztül harcolt, hiszen amennyiben az új Zsidó Állam nem tudna újabb tömegeket befogadni, megsemmisülne mindaz az érv, amit a zsidók kérdés megoldásának elősegítésével kapcsolatban hárítottak

a cionizmus, amikor a Zsidó Állam felállítását követelte.

Nem hivatalos hírforrásokból szerzett értesülés szerint különböző kompromisszumos megoldások és javaslatok kerültek már a Párisban dolgozó izraeli bizottság elé. Szó van arról, hogy Izrael elégedjék meg a Negevek egy részével s a fennmaradó területet annak stratégiai fontossága szerint Abdullah és Egyiptom között oszlanak el. Más javaslat szerint Izrael használja ki az arab államok egyenlenségét és vagy Transzjordániával, vagy Egyiptommal egyezzen ki a másik állam rovására. Az angolszászok minden ilyen megoldáshoz hír szerint hozzájárulnának, az izraeli kormány azonban a tárgyalások jelenlegi szakaszában nem hajlandó lemondani a Negev bármely részéről, s nem hajlandó olyan politikai szövetséget kötni, amelynek hasznélvezői csak az imperialista államok lennének és megköltésük pillanatában magukban hordoznák további háborúk csíráit.

Zűrzavar az arabok között

Jeleztük már, hogy a Bernadotte-javaslat az angolszászoknak sikerül egymás ellen fordítani az arabokat is. Az angolok most megtesznek mindent annak érdekében, hogy a befolyásuk alatt álló arab vezetők a Bernadotte-terv elfogadására rávegyék. Az angolok ellenőrzése alatt álló ciprusi arab rádió hírmagyarázója meglepetésszerűen közölte az arab világgal, hogy a zsidók technikai lapasztalabbak, mint az arabok és az araboknak nyújtandó minden angol segítség ellenére a zsidók mindig eredményesebbek fognak bizonyulni háború esetén. Ha a harc tovább folytatódna, nem egy arab állam menne tönkre gazdaságilag, ebből csak a zsidóknak származna előny, — olvasta be a rádióba az arab hírmagyarázó — és ezért is kíváncsok az arabok számára a Bernadotte-terv elfogadása. Hangsúlyozta, hogy az eddig oly harcos szíriai miniszterelnök, valamint az egyiptomi szenátus elnöke is. Az egyik kairói hetilap szerint kíváncsabb az arabok számára egy önálló Izrael elismerése, mint egy szövetséges arab-zsidó Palesztina, mert ez utóbbi lehetőséget adna a zsidók számára

arab területek előzöndésére is. A zavart fokozza az új palesztinai kormány megalakítása is, amely egyelőre az egyiptomiek ellenőrzése alatt álló Gazában ülteti fel főhadiszállását. Az új miniszterelnök Hilmi pasa, aki korábban Abdullah jeruzsálemi katonai porancsnoka volt és akit az arab uralkodó éppen a miniszterelnökség vállalása miatt elcsapolt szolgálatából. Abdullah namíei rádiója és az egyiptomi rádióállomások között már komoly harc indult a palesztinai kormányral kapcsolatban. Sokan Izraelben ezt a zűrzavart szerelnék kihasználtni a kormányra, de az Ország doigozói fokozódó szembenállást tanúsítanak minden olyan szövetséggel szemben, amelyet Abdullah-val, az imperialisták bábjaival kötnek.

(GELLERT)

A kiskunhalasi mártírok emlékezete

1944. október 11-én történt. Ujvidékről tartott hazafelé a 101/322-es munkásszárad, mely legnagyobb részét még 18 évesek be sem töltött ifjakból állott. Vonatuk második napja vesztéggel a kiskunhalasi állomáson, amikor az ott tartózkodó SS katonák és vasutasok vadállati kegyetlenséggel meggyilkolták őket. Százkilencvenhat gyerek ifjú esett áldozatul a vérengzésnek. A felszabadulásig jeltelen tömegsírban nyugvó mártírokat hazahozta a hozzátartozók kegyelele és a rákoskeresztúri zsidó temető mártírparcellájában helyezte őket örök pihenőre. Nem sokkal később emlékművet emeltek hamvaik fölé.

A fájdalmas évfordulón megható gyászünnepek keretében áldoztak életük tavaszán meggyilkolt szeretteik emlékének a hozzátartozók. Boldogtalan apák és anyák vették körül a sírt, amelyben élleik egyetlen reménye adusza immár örök álmát. Ábrahámsohn Manó tükántor szívhemarkoló gyászéneke után dr. Katona József rabbi mondott megindító emlékbeszédet a fiatal mártírok felett.

Női, férfi, gyermek kalapok és turbánok

nagy választékban

FRIEDMANN

Király-utca 19

GYERMEKÁGYAK. konyhaberendezések, színes butorok

HIMMLER

műasztalosnál, VI. Zichy Jenő u. 32 (Nagymező-utcánál) Gírótag.

Átmeneti kabátok, téli kosztümök, bundák szakszerű tisztítója

BALOG GYÖRGY kelmefestő, vegytisztító **Andrássy-ut 33.**

Nagymező-utcai oldalon **Telefon: 122-129.**

SIRKÓ LÖWY-nél BUDÁN

II., Fő-utca 79 (Budai Margitidő mellett.) Leszállított árak! Tel.: 160-579.

HASKÓ MÉRNÖK CIÁNOZ

Telefon 222-223. **CONTACT** porral írt poloskát garanciával, szobák 30 Ft-tól. Kórházak, penziónok, szállodák kar-

HIREK

— **Dr. Rácz Zoltán főrabbi beiktatása.** A sashalmi izr. anyakönyvi és rabbisági kerület ünnepélyes istentisztelet keretében október 17-én, vasárnap délelőtti 11 órakor a sashalmi templomban iktatja be a kerületi főrabbi tisztségébe dr. Rácz Zoltán lelkészvezetőt.

— **Újévi helyegysorozatot adott ki az izraeli posta.** Ros Hasana alkalmából az Izraeli posta helyegysorozatot adott ki. A helyegységeken egy békegalamb látható, ezzel a felirattal: „az ünnep öröme.” A héber szöveg mellett arab felirat is látható.

— **A Szocialista - Cionisták (Iohud-Mapáj) Pártja** okt. 20-án, szerdán délután 6 órakor, Fürst Sándor-utca 21/b. Előadást tart: **Péterfi Endre „A cionizmus forradalmasítója”** címmel.

— **Hittközségi választások Győrött.** Szeptember 19-én tartotta a győri izraelita anyakönyviség a választások nagy érdeklődése mellett az előjárósági választást. A hároméves időtartamra megválasztott előjáróság és egyben a 13-ik községkerület elnökevé újra **Fleischmann Elek**et választotta meg a község. Alelnökök: **Schwartz Imre, Krausz Miklós.** Templom-előjáró: **Wittmann Árpád,** jótékonyági előjáró: **Strasser Gyula,** kulturális előjáró: **Herzberger Károly,** jogügyi előjáró: **dr. Fürst Lajos,** pénztáros: **Winter Gyula,** alapítványi gondnok: **Adler Pál.** Az előjáróságot az erev Ros Hasana-i istentisztelet keretében **dr. Landler Péter** rabbi iktatta be és feltárta előttük, hogy milyen nagy és fontos feladatokat kell megoldaniuk az elkövetkező években. Az újonnan megválasztott előjáróság arra törekszik, hogy új, erős közösségi életet teremtsen, haladó zsidó szellemben, méltóan a zsidó megújulás által mutatott úthoz.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazoknak, akik mélyszégyen gyászunkban részvételükkel fájdalomukat enyhítették, ezúton mondunk köszönetet. **Belsz, Gerő, Vámos** családok.

— **Síremlékavatók.** Október 10-én leplezték le **dr. Bleyer Géza**nak, a Chevre Kadisa Szeretőkörháza egykori közszereplőjében álló főorvosának síremlékét a rákoskeresztúri zsidó temetőben. Az ünnepségen megjelentek a Chevre előjáróságának tagjai, valamint a Szeretőkörház orvosi karának számos tagja. **Fábián László** lelkész.

Schulz Jenő cég

Órák-ékszerész (órájavítás)
VII., Wesseleny-utca 8., a régi házban

Gergely Miklós

Aranyműves és ékszerész
Munkaügyi Tel.: 422-345. ELADÁSI
árak el az e. árról.
Képviseltette magát a kato

gyászéneké után **dr. Teichmann Jakab** rabbi avatta fel a síremléket. **Dr. Geyer Artur** kórházi előjáró a Pesti Chevre Kadisa előjárósága, **dr. Pogány Ödön** igazgató-főorvos pedig a Szeretőkörház nevében emlékezett meg **dr. Bleyer Géza**ról.

Ugyancsak október 10-én avatták fel azt a két síremléket, melyeket a Pesti Chevre áldott két volt alkalmazottjának: **Schenk Géza** főtisztviselő és **Fischer Mór** állásait sirhanthajai főle. Mindkét avatásán megjelentek a Pesti Chevre Kadisa előjáróságának tagjai, valamint az intézmény tisztviselői. **Fábián László** gyászéneké után **dr. Teichmann Jakab** rabbi avatta fel a síremlékeket. **Schenk Géza** síremlékénél **dr. Endrei Henrik** igazgató, **Fischer Mór**nál pedig **Trebitsch Márk** főtitkár beszélt.

— **Házasság: Friedmann Livia és dr. Eisler László** október hó 17-én, vasárnap délután 2 órakor tartják esküvőjüket a Rabbiképző templomában. (VIII., Bérkocsis-utca 2.)

Maszer Judit és Kutas István szeptember 26-án, házasságot kötöttek.

— **Eljegyzés. Fekete Katalin és Kollman Andor** jegyzesek. (M. k. é. h.)

— **Felvétel a Szenes Anikó Leányotthonba.** A Szenes Anikó Leányotthon felvesz olyan részülő zsidó árva leányokat 15-22 évesek, akik fehérenemű, vagy feleőrűbe varrást akarnak tanulni. Az átképző tanfolyam egy évig tart, amelynek elvégzése után növendékeink segédleveles munkakönyvet kapnak. A jelentkezők nyújtsák be kérvényüket II., Keleti Károly-utca 22. szám alatti irodába. Részleteinket a körzeti Joint bizonyítványával igazolják.

— **A Haovéd Haeloni központi előadásai** során, október 14-én, este fél 8 órakor, **dr. Scheiber Sándor** professzor ad elő „Az ünnepek és a zsidó népélet” címmel, az Általános Cionista Blokk nagytermében (Arany János-u. 24., I. em.)

Cserépkályhák, kandallók

Állandó raktáron. Alakítást, javítást vállalok.

KERTÉSZ IMRE, IV. Mohár-utca 11. Telefon: 384-194.

KERESEK minden információt kibiró, intelligens, jómegjelenésű, szakképzett iparost, 18 éves, Amerikából érkező esinos urilány unokahugom részére. Megkeresések „Amerikából—Amerikába” jelígre a kiadóba.

SIRKÓ PFEIFER és HESZKI
Somogyi Béla-út 3/c.

A zsinagóga naptára

Október 14, csütörtök: Tisri 11, péntek: 12, szombat: 13, vasárnap: 14, hétfő: 15 (Szukkas-usz 1. napja), kedd: 16 (szukka-

usz 2. napja), szerda: 17 (féléln-nep), csütörtök: 18 (féléln-nep).

Szombaton, október 10-án hozz szidra: Házianu, háftóra: IL Sámuel XXII.

Pesti imaidők

	Dohány	Rum-bach	Bethlen	Csáky	Dózsa	Nagy-fuvaros	Páva	Zugló	Füls-árvaház	Leány-árvaház	Ágost	Ágost
Péntek este	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Szombat reggel	7:15	7	7	7	7	8	9	7	7:15	7:15	7:15	7:15
Szombat délelőtt	10	10	10	10	10	—	—	10	10	10	10	10
Szombat délután	5:15	5	5	5	5	5/45	—	5	5:15	5:15	5:15	5:15
Szombat este	5:45	5:45	5:45	5:45	5:45	5:45	5:45	5:45	5:45	5:45	5:45	5:45
Vasárnap reggel	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
Vasárnap Szukkoth I. este	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Szukkoth I. reggel	7:15	7	7	7	7	7	7	7	7:15	7:15	7:15	7:15
„ I. délelőtt	10	10	10	10	10	8	9	10	10	10	10	10
„ II. este	5:45	5:45	5:45	5:45	5:45	5:45	5:45	5:45	5:45	5:45	5:45	5:45
„ II. reggel	7:15	7	7	7	7	—	—	7	7:15	7:15	7:15	7:15
„ II. délelőtt	10	10	10	10	10	8	9	—	10	10	10	10
„ II. délután	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Ünnep kimenetele	5:40	5:40	5:40	5:40	5:40	5:40	5:40	5:40	5:40	5:40	5:40	5:40
Féléln-nep reggel	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
Féléln-nep este	1/6	1/6	1/6	1/6	1/6	1/6	1/6	1/6	1/6	1/6	1/6	1/6

Péntek esti gyertyagyújtás: 4 óra 40 perccor

Budai istentiszteletek rendje

október 15, péntek reggel 1/8 órakor; október 15, péntek este 5 órakor; október 16, szombat délelőtt 1/11 órakor Sálbász házianu, muszá; október 16, szombat délután 5 órakor, mincha-máárv; október 17, vasárnap 5 órakor, Szukkasz előestje; október 18-19, délelőtti 10 órakor, Szukkasz I-II. muszá; október 18-19, hétfő,

kedd délután 5 órakor, mincha-máárv; október 19-22, reggel 7 órakor féléln-nep. — **Isteniszteletek helye:** III., Kúndi Zsigmond-utca XI., Bocskay-ut 37. H., Fő-utca 12. szám alatti imaházban féléln-nepet és péntek este, III., Toroczkó-utca 6/b. szám alatti imaházban féléln-nepet és péntek este és szombat délelőtti 9 órakor.

ZSIDÓ URIKÖRÖK legmegbízhatóbb házasságközvetítője

GOLDNÉ

VII., Alsóerdősor 8. (sz. 2.)
Telefon: 221-348.

Jó családból származó deportált özvegye, férjhezmenne 55-60 éves jóslatúval intelligens urhoz. Berendezés, lakás van. „Meleg otthon, igazi élettárs” jelígre a kiadóba.

Főbérleti lakással, iparigazolvánnyal 62 éves özvegyasszony férjhezmenne

jövedelemmel rendelkező intelligens urhoz. „Jó feleség 482” jelígre a kiadóba.

Társaságban legdiszkrétebb házasságközvetítő, **Doktorné**

Király-u. 67. I. 3. Telefon: 421-930

Amerikai állampolgár

feleségül venne szép, művelt, jó családból származó urinót 38 éves, „Biztos boldogság” jelígre a kiadóba.

ÖZVEGYASSZONY vagyok, jövedelemmel fűszerüzletem és szép lakásom van. Társat, vagy némi anyagiával rendelkező, 50-55-ig, rendszeres, szorgalmas férfit keresek. Levél: Bpest, VIII., Köfőragó-u. 7. H. 5., Zuhonyi Miksa címére.

Szép, fiatal, intelligens sógorom-met

férjhezadnám

jó zsidó emberhez. „Hozomány is van 474” jelígre a kiadóba.

Komoly textilraktárral

rendelkező uniember benősilhet textil üzletbe, 40-48-ig „Boldogok leszünk” jelígre a kiadóba.

UJÉLET

A MAGYAR ZSIDÓSÁG LAPJA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

VII., Sip-utca 12. — Telefon: 423-930.

Kiadóhivataladonos:

A MAGYARORSZÁGI ISRAELITÁK ORSZÁGOS IRODÁJA

Felelős szerkesztő és felelős kiadó:

ROÓZ REZSŐ

Beküldött kéziratokat nem örl-zünk meg s visszaküldésükre nem vállalkozunk.

Előfizetési díjak:

Egy hónapra 5 Ft
Negyedévre 15 Ft
Félévre 30 Ft
Egész évre 60 Ft
Külföldre: 1 hónapra 7 Ft

Postataknékpénztári csekk-számla: 26.209.

Nyomatott a Globus nyomdai műn-tézet körkörösnyomán.

Budapest, VI., Aradi-utca 8.
Felelős vezető: **Élías Ferenc**.